

Дошкільний заклад і родина: співпраця заради дитини

Ганна БЕЛЕНЬКА,
 д-р пед. наук, професор,
 завідувач кафедри дошкільної освіти,
 Педагогічний інститут
 Київського університету імені Бориса Грінченка

З чого починати знайомство з батьками вихованців, щоб установити з ними довірчі відносини і налагодити співпрацю? Як переконати скептиків і перетворити їх з “контролерів” та “замовників освітніх послуг” на соратників? У пригоді стануть практичні й методичні поради фахівця.

Про що мріють батьки, віддаючи дитину до закладу дошкільної освіти? Безперечно, про те, що тепер значну частину турботи про виховання й навчання їхнього малюка візьмуть на себе кваліфіковані педагоги. Мама і тата бажають, щоб у дитячому садку малятам було тепло й затишно, щоб їжа була смачною та корисною, а іграшок і товаришів для ігор не бракувало. Сподіваються, що вихователі будуть добрими й уважними до дітей, навчать їх читати й лічити, малювати, співати, танцювати. Непогано було б іще й іноземної мови хоч трохи та гарних манер і навичок самообслуговування... А в самих батьків, як вони вважають чи мріють, вивільниться час на роботу, домашні справи і, можливо, навіть на відпочинок. У їхні плани, якщо говорити чесно, зовсім не входить співпраця (тобто спільна робота, спільна діяльність) з вихователями. Багато батьків (але, звісно, не всі) вважають так: “Ви, педагоги, дбаєте про дитину, ми, батьки, контролюємо вашу роботу”.

Давайте зрозуміємо і тимчасово приймемо цю позицію, але поступово спробуємо її змінити. На користь дитини та її родини, а зовсім не заради того, щоб полегшити працю педагога, як гадають батьки вихованців.

Отже, якщо ми зрозуміли позицію батьків, то не будемо відразу розповідати їм про те, що для нас співпраця з ними є невід’ємною складовою освітнього процесу. А покроково вибудуємо систему роботи, що дасть змогу плавно залучити їх до спільної діяльності, спрямованої на розвиток їхніх дітей.

Та до того, як будуть зроблені ці кроки, пригадаймо істину: “Перш ніж щось отримати — треба щось віддати”. Перш ніж ми налагодимо співпрацю, доведеться віддати, тобто докласти зусилля, витратити свій час і навіть нервові клітини.

Щоб співпраця виникла, вихователь має стати другом для членів родин своїх вихованців і показати, що він не просто доглядач малят на час відсутності батьків, а високоосвічена людина, яка добре розуміється на питаннях виховання дітей.

**До Краю Дитинства й Любові
 Ми разом рушати готові.**

(Надіслала Ірина Трофімченко,
 ЗДО № 56 “Боровичок”, м. Хмельницький)

КРОКИ ДО ПАРТНЕРСТВА

1-й крок. Знайомство: отримання від батьків якомога повнішої інформації про дитину та особливості її життя в сім'ї.

Методи:

- ♦ індивідуальні бесіди;
- ♦ анкетування;
- ♦ спостереження за взаєминами між дитиною і членами її родини в ранкові та вечірні години.

Розпитайте батьків про членів їхньої родини, про те, хто з них проводить з дитиною найбільше часу. З'ясуйте, чим до вподоби займатися малюкові, які його улюблені іграшки та ігри, книжки й казки; чи бере він участь у спільній з рідними діяльності: приготуванні їжі, догляді за кімнатними рослинами і домашніми улюбленцями, роботі в саду чи на городі тощо. Поцікавтеся, які традиції шанують у родині, як проводять дорослі й діти вихідні.

Спостереження за взаєминами дитини з батьками чи іншими членами родини в ранкові та вечірні години допоможуть вам зрозуміти стиль спілкування й правила взаємодії старших із молодшими. Отримана інформація стане в пригоді під час планування та здійснення індивідуальної роботи в ході освітнього процесу.

2-й крок. Демонстрація власної фахової компетентності шляхом надання інформації про сучасні дослідження в галузі дитячої психології, новітні погляди (як вітчизняних, так і зарубіжних учених) на виховання дітей та доцільність їх застосування.

Методи:

- ♦ доповідь з використанням відеоматеріалів на батьківських зборах;
- ♦ коротка розповідь під час вечірньої зустрічі;
- ♦ майстер-клас з ігротехніки;
- ♦ рекомендації з арт-освіти;
- ♦ інтернет-повідомлення;
- ♦ короткі відеоповідомлення про успіхи дітей;
- ♦ відеоілюстрації моментів поведінки малят у колективі.

Перші батьківські збори на початку навчального року — надзвичайно важлива подія для всіх учасників освітнього процесу. Тож поставитись до її організації треба відповідально.

Проведіть не традиційні збори, а, скажімо, **педагогічне чаювання** (див. с. 6).

3-й крок. Налагодження контакту: збирання інформації про можливості, професії, хобі батьків; створення батьківської групи в соцмережі чи месенджері (наприклад, Viber); визначення активних/зацікавлених та ініціативних батьків; створення батьківського комітету.

Методи:

- ♦ опитування;
- ♦ індивідуальні бесіди;
- ♦ переконання;
- ♦ навіювання.

Отриману інформацію про батьків ви можете використати при плануванні освітнього процесу, зокрема передбачити розширення і збагачення знань дітей про професії дорослих із залученням батьків, організацію тематичних розваг, екскурсій на виробництво, спільних освітніх проектів.

Батьківська Viber-група допоможе активно обмінюватись інформацією, фотографіями та короткими відео.

Коли ви ближче познайомитеся з батьками, запропонуйте їм обрати батьківський комітет — ядро батьківської спільноти вашої групи.

**Спільні з батьками розваги й походи —
Це для малят найцінніші пригоди.**

(Надіслала Тетяна Павлюченко, ЗДО №2 "Ясочка", м. Суми)

